

АНАЛІЗ ВИЯВЛЕННЯ ГЕЛЬМІНТОЗНОГО УРАЖЕННЯ ОВЕЦЬ ПІВДЕННИХ РАЙОНІВ БЕСАРАБІЇ ПІД ЧАС ПІСЛЯЗАБІЙНОЇ ВЕТЕРИНАРНО-САНИТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Одеський державний аграрний університет (м. Одеса, Україна)

Поряд із яловичиною, свининою, курятиною, в Україні попитом користуються баранина та ягнятина. Галузь вівчарства у нашій державі є хронічно збитковою. Загалом, вівчарство вважається маловитратною галуззю. На сьогоднішній день основними факторами збільшення обсягів виробництва баранини є покращення умов годівлі, якості кормів, обрання м'ясних порід овець та покращення репродукції стада [1].

Вівці є цінним джерелом вовни, смушки, овчини, хутра, молока та баранини. Особливо споживачами цінується ягнятина. Виділяють три основних різновиди м'яса овець: власне баранину, м'ясо молочних баранчиків та молочну ягнятину. Науково доведено, що систематичне вживання баранини профілактує захворювання серцево-судинної системи, а лецитин, що міститься у сировині, активізує роботу підшлункової залози, слугує чудовою профілактикою діабету. Також рекомендовано вживати баранину за анемії. Однак, на ринку України частка баранини, у порівнянні з іншими видами м'яса, є незначною. Найвищим є відсоток вживання баранини у степовій зоні нашої держави, де вівчарство є найбільш розвиненим [2].

Загалом, баранина характеризується вмістом 53-72 % води, 28-47 % сухих речовин. За білковим складом вона незначно поступається телятині й яловичині, проте, за вмістом жиру, калорійністю перевищує їх. За вмістом незамінних амінокислот баранина незначно поступається свинині та яловичині. Значною перевагою баранини є невисокий вміст у ній холестерину та багатий вітамінний й мікро-та макроелементний склад [3].

Одним з гальмівних факторів галузі вівчарства є ураження тварин збудниками захворювань різної етіології. Поряд зі зниженням продуктивності

тварин, цей фактор призводить до зниження якості отримуваної баранини. Особливо актуальним це є для дрібних та середніх фермерських господарств, присадибних господарств, де господарі тварин не розуміють важливості проведення профілактичних заходів, які вимагають додаткових фінансових витрат.

Однак, науково доведено, що ураження овець гельмінтами травного каналу істотно впливає на імунний статус тварин і, відповідно, на якість отриманої сировини. Так, за монієзюзу овець підвищення рівня циркулюючих імунних комплексів супроводжується збільшенням бактеріальної контамінації поверхні туш, печінки. Також у тушах виявляють бактерії групи кишкової палички, що є неприпустимим [4]. Інші літературні джерела повідомляють, що гельмінтозне ураження жуйних тварин, за високих показників ураження, значно погіршує якість м'яса. Однак, низька інтенсивність інвазії не впливає на якісні показники м'ясної сировини [5].

Проблема ураження овець збудниками гельмінтозів є актуальною і для південних районів Одеської області. Так, науковцями виявлено, що згідно післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи туш ягнят у господарствах півдня Одеської області у 28 % досліджених об'єктів виявлено ураження монієзіями. Такі туші характеризуються підвищенням загального бактеріального обсіменіння у літні місяці (травень-липень) [6].

Виходячи з усього вищезазначеного, актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, адже ураженість овець гельмінтами призводить до зниження якості баранини та навіть може ставати причиною виникнення спалахів харчових інфекцій та токсикозів.

Метою роботи було визначити частоту виявлення під час післязабійної ветеринарно-санітарної експертизи ураження овець приватних господарств південних районів Бесарабії за подвірного забою.

Моніторинг проведено протягом року (серпень 2022 р-серпень 2023 р). Дослідженню підлягали вівці старше одного року, які були піддані подвірному забою за присутності ветеринарного лікаря. Усього досліджено 91 тушу овець.

Туші призначені були для реалізації на районному ринку. Основним методом досліджень, який використовувався, був неповний паразитологічний розтин.

У ході післязабійного ветеринарно-санітарного огляду у 6 туш виявлено ураження стронгілятами (ЕІ 6,6 %). Найбільша кількість туш була уражена збудником монієзіозу – ураження виявлено у 26-ти тушах (ЕІ 28,6 %). Ехінококоз виявлено у 9-ти тушах забитих тварин (ЕІ 9,9 %), а фасціольоз та дикроцеліоз, відповідно, у 6 та 10-ти тушах (ЕІ відповідно 6,6 та 11,0 %).

Загалом, гельмінтозне ураження туш вищепереліченими видами збудників виявлено у 57 забитих овець, що становить 62,6 % від загальної кількості овець, досліджених протягом дослідного періоду.

Слід відмітити, що, незважаючи на наявність гельмінтозного ураження, вгодованість овець була задовільною, а за передзабійного ветеринарно-санітарного огляду жодних симптомів, які б вказували на наявність ураження, не виявлено.

Таким чином, можна дійти висновку, що гельмінтозне ураження овець у південних районах Одеської області (історично – територія Бессарабії) становить значну проблему, адже ураження овець різними видами збудників сягає 62,6 %. Переважає ураження тварин збудником монієзіозу – ЕІ 28,6 %. Тому, доцільним є проведення профілактичних та вимушених дегельмінтизацій у приватних господарствах, адже гельмінтозне ураження тварин призводить до недоотримання продукції та отримання продукції нижчої якості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Микитюк В. В. Науково-практичні засади виробництва баранини на сучасному етапі. Проблеми годівлі тварин в умовах високоінтенсивних технологій виробництва і переробки продукції тваринництва : Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 80-річчю від дня народж. видатного вченого, д-ра с.-г. наук, проф. Л. С. Дяченка (Біла Церква, 1-2 лют. 2019 р.). Білоцерківський НАУ. 2019. С. 62-64.

2. Яценко І. В., Бінкевич В. Я., Микитин Л. Є. Харчова цінність баранини, як перспективного та необхідного продукту харчування. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. 2015. Вип. 30(2). С. 276-280.
3. Похил В. І., Похил О. М., Рожков В. В. М'ясна продуктивність овець та якість баранини. Теорія і практика розвитку вівчарства України в умовах євроінтеграції : Матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., присвяч.
4. 100-річчю ДДАЕУ 1922-2022 (Дніпро, 20-21 трав. 2021 р.). Дніпро, 2021. С. 110-115.
5. Півень О. Т., Богач М. В. Якість баранини від інвазованих монієзіями тварин. Ветеринарна медицина: міжвід. темат. наук. зб. Харків, 2018. Вип. 104. С. 280-283.
6. Бойко О. О., Гугосьян Ю. А., Булигіна К. В. Вплив рівня гельмінтозної інвазії тварин на якість м'ясної продукції. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. IV Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир: О. О. Євенок, 2016. С. 137–140.
7. Півень О. Т., Хіміч М. С., Тешко К. В., Ходунова В. О., Горобей О. М. Мікробіологічні показники ягнятини за монієзіозу. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького. Серія: Ветеринарні науки. 2018. Вип.20, № 92. С. 105-108.

Пугач Ж.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ВИНА

*Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
(м. Київ, Україна), науковий керівник - Сільченко К. П., ст.викладач
кафедри тваринництва та харчових технологій*

Виробництво вина стало важливою частиною культурної, економічної та соціальної історії людства, що відобразилося у величезному розмаїтті сортів та смакових нюансів цього благородного напою. Завдяки виноробам минулих